

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра філософії і соціально-гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи,
д.е.н., доцент
Яремко Ю.І.
«28» квітня» 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗПСВ.03 ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

рівень вищої освіти	<u>третій (освітньо-науковий) рівень</u> <small>(назва освітнього рівня)</small>
освітньо-наукова програма	<u>Економіка</u> <small>(назва галузі знань)</small>
спеціальність	<u>051 «Економіка»</u> <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
факультет	<u>економічний</u> <small>(назва факультету)</small>

Херсон, 2016 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Берегова Галина Дмитрівна, зав. кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін, д. філос. н., професор

Робочу програму навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 8 від «04» березня 2016 року

Завідувач кафедри

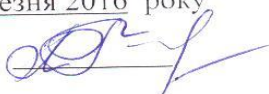

Берегова Г.Д.

Схвалено науково-методичною комісією зі спеціальності 051 «Економіка»

Протокол № 7 від «28» березня 2016 року

Голова

Галат Л.М.

Схвалено Вченою радою економічного факультету

Протокол № 7 від «29» березня 2016 року

Голова

Савченко О.Г.

Затверджено Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет»

Протокол № 7 від «28» квітня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> (шифр і назва)	нормативна	
Змістових частин – 1	Спеціальність: <u>051 «Економіка»</u> (назва)	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>Філософське осмислення культурного простору</u> (назва)		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи аспіранта – 2 год.	Третій (освітньо-науковий) рівень: <u>«Доктор філософії (Ph.D.)»</u>	Лекції	
		8 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	10 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		21 год.	21 год.
		Індивідуальні завдання: 21 год.	
		Вид і форма контролю: залік	

* Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 18/42

для вечірньої форми навчання – 18/48

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета розкрити закономірності розвитку освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства; розробити на цій основі підходи до удосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності аспірантів до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

Завдання дисципліни: аналіз закономірностей функціонування системи вищої освіти і її складових (навчально-виховний процес, управління, викладач, студент тощо); ознайомлення з інноваційними технологіями, формами організації, методами, засобами навчання, виховання, управління в системі вищої освіти; прогнозування перспектив розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції у європейський освітній простір; вивчення, аналіз та узагальнення практики, досвіду педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах.

Знання та вміння, що формуються під час вивчення дисципліни. Після вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- ✓ загальні основи педагогіки вищої школи;
- ✓ основні етапи становлення системи вищої освіти в Україні;
- ✓ види контролю знань, умінь і навичок студентів;
- ✓ зміст педагогічного менеджменту;
- ✓ специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

вміти:

- ✓ досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти);
- ✓ аналізувати типовий навчальний підручник чи навчальний посібник зі свого фаху й оцінювати його зміст із погляду врахування дидактичних вимог;
- ✓ складати план проведення практичного чи семінарського заняття з окремої дисципліни, визначати його методичне забезпечення;

- ✓ опрацювати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологією і методикою запровадження модульно-рейтингової системи організації навчання у ВНЗ України;
- ✓ здійснювати педагогічний аналіз ефективності форм і засобів виховання студентської молоді у навчальному закладі в патріотичному та гуманістичному дусі.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

- ✓ - принципи дидактики вищої школи;
- ✓ організаційні форми та методи навчання та виховання;

Програмні результати навчання:

- ✓ аналізувати політику української держави щодо розвитку вищої освіти в історичній ретроспективі;
- ✓ усвідомлювати принципи освіти, завдання навчальних закладів (Закон України «Про освіту»);
- ✓ з'ясувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ (Закон України «Про вищу освіту»);

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина.

Тема 1. Педагогіка вищої школи як науки.

Зумовленість педагогіки вищої школи специфікою навчально-виховної діяльності ВНЗ. Предмет педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з науками психолого-педагогічного циклу. Особливості категорій педагогіки вищої школи. Педагогічна спадщина минулого як джерело розвитку педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі.

Тема 2. Студент та викладач вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання і виховання.

Загальна характеристика студентів вищого навчального закладу. Організація роботи з адаптації студентської молоді до умов вищої школи та її зміст. Особливості розвитку особистості студента на різних курсах. Професійне самовдосконалення майбутніх фахівців, його планування, реалізація і контроль.

Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Типи і стилі спілкування викладачів зі студентами. Основні напрями діяльності викладача ВНЗ. Рівні готовності викладача до педагогічної діяльності та вимоги до його особистості. Педагогічна майстерність як запорука успішної діяльності викладача.

Тема 3. Система вищої освіти в Україні.

Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні. Принципи вітчизняної системи вищої освіти. Структура системи вищої освіти в Україні. Органи управління національної освіти та їх компетенції. Шляхи вдосконалення вищої освіти та перспективи її входження до Зони європейського освітнього простору.

Тема 4. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи.

Місце і завдання дидактики вищої школи. Закономірності і принципи дидактики вищої школи. Сутність, структура та функції процесу навчання. Викладачі і студенти як суб'єкти навчального процесу у вищому навчальному закладі, структура їх діяльності. Особливості процесу навчання у вищих навчальних закладах України.

Тема 5. Зміст освіти у вищій школі.

Сутність ступеневості вищої освіти. Освітні рівні вищої школи. Освітньо-кваліфікаційні рівні. Поняття змісту освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Навчальний план і навчальна програма як нормативні документи ВНЗ, їх зміст. Призначення підручників, навчальних посібників та методичних вказівок в освітньому процесі.

Тема 6. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі.

Специфіка методів навчання у вищій школі та їх класифікація. Засоби навчання у вищій школі. Різновид технічних засобів навчання, їх значення в освітньому процесі та рівні застосування. Новітні інформаційні технології навчання як визначальні чинники освітнього прогресу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина												
Тема 1. Педагогіка вищої школи як науки	10	2	2		3	3	10	2	2		3	3
Тема 2. Студент та викладач вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання і виховання	10	2	2		3	3	10	2	2		3	3
Тема 3. Система вищої освіти в Україні	9	1	2		3	3	9	1	2		3	3
Тема 4. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи	11	1	2		4	4	11	1	2		4	4
Тема 5. Зміст освіти у вищій школі	10	1	1		4	4	10	1	1		4	4

Тема 6. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	10	1	1		4	4	10	1	1		4	4
Усього годин	60	8	10		21	21	60	8	10		21	21

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка вищої школи як науки	2
2	Студент та викладач вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання і виховання	2
3	Система вищої освіти в Україні	1
4	Дидактика як галузь педагогіки вищої школи	1
5	Зміст освіти у вищій школі	1
6	Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	1
	Разом	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогіка вищої школи як науки	2
2	Студент та викладач вищого навчального закладу як об'єкт і суб'єкт навчання і виховання	2
3	Система вищої освіти в Україні	2
4	Дидактика як галузь педагогіки вищої школи	2
5	Зміст освіти у вищій школі	1
6	Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	1
	Разом	10

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на початку третього тисячоліття.	3
2	Сутність процесу навчання у вищій школі.	2
3	Форми організації навчання у вищій школі. Система діагностики знань і умінь студентів у ВНЗ.	2
4	Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.	2
5	Лекції, методика їх підготовки і проведення.	2
6	Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.	2
7	Практичне заняття як найпоширеніша форма організації навчального процесу у вищій школі.	2
8	Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.	2
9	Науково-дослідна робота студентів як напрям їх самостійної роботи.	2
10	Виховна робота зі студентською молоддю. Педагогічний менеджмент.	2
	Разом	21

9. Індивідуальні завдання

- Опрацюйте і законспекуйте основні положення правових актів, що регламентують діяльність вищих навчальних закладів.
- Підготуйте реферат на тему: «Проблемне навчання у вищій школі».
- Конспективно розкрийте особливості семінару-диспуту, семінару-конференції, семінару прес-конференції та семінару-«мозговий штурм».
- Напишіть коротке есе про те, яким повинен бути куратор академічної групи сучасної вищої школи.
- Підготуйте повідомлення на практичне заняття з характеристикою основних видів трудового виховання студентів.

6. На основі довідкової літератури складіть словник понять: «план», «тези», «конспект», «анотація», «реферат», «рецензія», «цитата».
7. У вигляді тез окресліть перспективи інтеграції вітчизняної системи вищої освіти в європейський освітній простір.
8. Складіть опорний конспект з характеристикою викладача вищої школи XXI ст.
9. Розкрийте у письмовому вигляді процес професійного самовдосконалення майбутніх фахівців.
10. Складіть схему-конспект лекції на тему: «Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі».

10. Методи навчання

Лекції; бесіди; диспут, «круглі столи».

11. Методи контролю

Усне опитування, письмове фронтальне опитування, тестування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістова частина						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
15	17	17	17	17	17	

T1, T2 ... T9 – теми змістових частин.

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Національна диференційована шкала

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
Відмінно/Excellent	90	100
Добре /Good	74	89
Задовільно/Satisfactory	60	73
Незадовільно/Fail	0	59

Національна недиференційована шкала

Зараховано/Passed	60	100
Не зараховано/Fail	0	59

Шкала ECTS

A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

Шкала ECTS недиференційована шкала

P	60	100
F	0	59

14. Рекомендована література

Базова

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник / С.С. Вітвицька. – [3-тє вид., випр. й доповн.]. – Житомир: «Поліграфічний центр», 2012. – 384 с.
2. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Козяр М.М, Коваль М.С. Педагогіка вищої школи [Текст]: навч. посіб. – К.: Знання, 2013.
4. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2012. – 486 с.
5. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи:навч. посіб.: реком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. – Херсон, 2011.– 608 с.

Допоміжна

1. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. 2-ге видання допов. – К.: «Академвидав», 2014. – 456 с.
2. Волошин М. Д. Методика викладання у вищій школі [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. Д. Волошин, Л. П. Ларичева, Я. М. Черненко ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). - Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. – 260с.
3. Крюкова Є. С. Підготовка майбутнього викладача вищого навчального закладу до впровадження інтерактивних педагогічних технологій [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Крюкова Єлизавета Сергіївна ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. – Київ, 2015. – 20 с.
4. Кузьмінський А. І. Становлення професіоналізму педагога вищої школи (У бесідах і роздумах) [Текст] / А. І. Кузьмінський, С. В. Омеляненко. - Черкаси : [б. в.], 2013. – 228 с.
5. Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / І. В. Малафійк. – Київ : Слово, 2015. – 630 с.
6. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи [Текст] : підручник / О. М. Отич. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 208 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII //Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1414672797/>
3. Проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1390288033/1415795124/>
4. Красовська О.Ю. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору / О.Ю. Красовська. –[Електронний ресурс] – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?